

Nader onderzoek beschermde soorten de Wenning Rolde

*b*uro *b*akker adviesburo voor ecologie

Nader onderzoek beschermde soorten de Wenning Rolde

Opdrachtgever

Kroeze & partners

Contactpersoon

M. Kroeze

Status

Definitief

Datum

30 oktober 2018

Vrijgave

Inhoud

1 Inleiding	5
1.1 Aanleiding	5
1.2 Wettelijk kader	5
1.3 Ligging en beschrijving plangebied	6
1.4 Voorgenomen ontwikkeling	7
2 Methode	9
2.1 Veldonderzoek	9
3 Resultaten	11
3.1 Vogelrichtlijnsoorten	11
3.2 Habitatrichtlijnsoorten	12
3.3 Samenvatting aangetroffen voortplantings- en rustplaatsen	12
4 Effecten en vervolg	13
4.1 Effecten	13
4.2 Vervolgstappen	13
5 Literatuur en bronnen	15

1 | Inleiding

1.1 Aanleiding

Voor uitbreiding van het zorgcentrum De Wenning in Rolde moeten 2 woningen aan de Grote Brink nummers 34 en 36 gesloopt worden. Voor deze uitbreiding is er door Buro Bakker in 2012 een quickscan en een nader onderzoek naar vleermuizen en huismussen uitgevoerd tijdens dit onderzoek zijn er geen verblijfplaatsen van huismussen en vleermuizen gevonden.

In 2017 is Buro Bakker is gevraagd om een update van de eerdere quickscan uit te voeren. Vanwege de lange periode tussen het onderzoek van 2012 en 2017 is geadviseerd om in 2018 een nader onderzoek naar huismus en vleermuizen uit te voeren.

Dit rapport doet verslag van het nader onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen en nestplaatsen van huismussen. Het rapport geeft antwoord op de volgende vragen;

- Zijn er verblijfplaatsen van vleermuizen of nestplaatsen van huismus en/of gierzwaluw in de woningen aanwezig?
- Zijn er aan de hand van dit onderzoek vervolgstappen, zoals een ontheffingsaanvraag en mitigerende en compenserende maatregelen aan de orde?

1.2 Wettelijk kader

Per 1 januari 2017 zijn de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet en Boswet opgegaan in één nieuwe wet: de Wet natuurbescherming (Wnb). Hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming betreft het onderdeel soorten, voorheen de Flora- en faunawet.

In de Wet natuurbescherming worden drie beschermingsregimes onderscheiden:

1. Vogelrichtlijnsoorten (artikel 3.1 - 3.4)
2. Habitatrichtlijnsoorten en soorten genoemd in de Verdragen van Bern en Bonn (artikel 3.5 - 3.9)
3. Andere soorten (artikel 3.10 - 3.11; bijlage onderdeel A en B)

Onder de Flora- en faunawet is een lijst met 'jaarrond beschermde nesten' opgesteld, die ook onder de Wnb geldig is. Onder de Wet natuurbescherming geldt, net als onder de Flora- en faunawet, de zorgplicht (artikel 1.11) voor alle in het wild levende dieren.

Voor dit project is de provincie Drenthe het bevoegd gezag voor de uitvoering van de Wet natuurbescherming en voor het verlenen van een eventuele ontheffing. De provincie Drenthe heeft voor de implementatie van de Wet natuurbescherming een verordening vastgesteld. Hierin is onder meer de lijst met vrijgestelde soorten te vinden.

1.3 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied is gelegen in Rolde (provincie Drenthe, gemeente Aa en Hunze). Het gebied wordt aan de westkant begrensd door de Grolloërstraat, aan de noordkant door de Grote Brink, aan de zuidkant door Molenkamp en aan de oostkant door een fiets- en wandelpad. De ligging is aangegeven in figuur 1.

Figuur 1 Ligging van het plangebied rood omlijnd.

Het plangebied ligt in de bebouwde kom van Rolde. Het is grotendeels bebouwd. De te slopen woning betreft een 2-onder-1-kap-woning. Rondom de bebouwing is groen aanwezig in de vorm van tuinaanplant (foto 1). Deze bestaat vooral uit hooguit enkele meters hoge struiken. Bomen ontbreken in het plangebied.

Foto 1 *Tuinaanplant in het plangebied*

1.4 Voorgenomen ontwikkeling

De geplande werkzaamheden bestaan uit het uitbreiden van het huidige zorgcentrum De Wenning. Om deze uitbreiding mogelijk te maken wordt de 2 onder 1 kap woning aan de Grote Brink gesloopt (figuur 1 & foto 1).

2 | Methode

2.1 Veldonderzoek

Figuur 3 geeft het onderzoekgebied weer.

Figuur 2 Rood omlijnd het plangebied. Geel omlijnd het onderzoeksgebied inclusief omgevingscheck.

Het onderzoeksgebied omvat ook de omgevingscheck. Tijdens het onderzoek is het gebied tot op 100 m afstand van het plangebied meegenomen. Dit vormt het onderzoeksgebied.

2.1.1 Huismussen

Het onderzoek naar huismussen is uitgevoerd volgens het Kennisdocument van BIJ12. Binnen het plangebied zijn twee veldbezoeken gebracht, in de periode van 1 april tot en met 15 mei. Daarbij is het gebouw en de omgeving geobserveerd en is gelet op aanwezigheid van broedende huismussen in en nabij het gebouw. De waargenomen mannetjes, de aanwezigheid van paartjes en/of nestbouw zijn daarbij genoteerd. Tabel 1 geeft een overzicht van de dagen waarop de verschillende onderzoeken zijn uitgevoerd.

Tabel 1 Data veldwerk en weersomstandigheden voor het onderzoek naar huismusnesten.

Ronde	Datum	Zon op/ zon onder	Starttijd	Temperatuur in °C	Windkracht in Beaufort	Neerslag	Bewolking
1	10-apr	5:41	10:17	15	1	geen	1/8
2	8 mei	5:48	15:20	25	2	geen	onbewolkt

2.1.2 Vleermuizen

Het nader onderzoek naar vleermuizen is uitgevoerd door middel van vier veldbezoeken. De najaars-ronden zijn gericht op het vaststellen van paarverblijfplaatsen en de voorjaars- en zomerronden op het vaststellen van kraamverblijfplaatsen en zomerverblijfplaatsen. Met de activiteit van de najaars-ronden wordt tevens een inschatting gemaakt over het belang van de bebouwing als winterverblijfplaats. De veldbezoeken zijn gebracht rond zonsopkomst of zonsondergang bij het in- en uitvliegen van de vleermuizen. De veldbezoeken zijn uitgevoerd onder geschikte omstandigheden voor vleermuizen (zie tabel 2).

Om de aanwezigheid van vleermuizen in het onderzoeksgebied te bepalen is gebruik gemaakt van een heterodyne batdetector type Pettersson D240x. Met behulp van deze batdetector is het mogelijk om de ultrasone geluiden die vleermuizen produceren, om te zetten in voor mensen hoorbare geluiden. Aan de hand van het ritme en frequentie van het geproduceerde geluid is het mogelijk om, soms in combinatie met zichtwaarnemingen, vleermuizen op naam te brengen.

Met dit type batdetector is het daarnaast mogelijk om opnames te maken die met gespecialiseerde software (Batsound) geanalyseerd kunnen worden. Met name voor determinatie van soorten van het geslacht *Myotis* is dit een effectief hulpmiddel.

Tabel 2 Data veldwerk en weersomstandigheden voor het onderzoek naar vleermuisverblijfplaatsen.

Ronde	Datum	Zon op/ zon onder	Begintijd	Eindtijd	Temperatuur in °C	Windkracht in Beaufort	Neerslag	Bewolking
1	21-mei	5:27	3:24	5:29	11	0	geen	1/8
2	20-jun	22:06	21:45	0:15	20	1	geen	3/8
3	22 aug	20:50	20:40	22:50	24	1	geen	2/8
4	12 sep	20:04	20:15	22:45	13	1	geen	3/8

Het onderzoek is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol 2017.

3 | Resultaten

In dit hoofdstuk worden de resultaten per soort(groep) besproken.

3.1 Vogelrichtlijnsoorten

3.1.1 Huismus

Binnen het plangebied

Aanwezigheid nesten

Tijdens geen van de beide veldbezoeken werden er huismussen in het plangebied aangetroffen. De daken van de gebouwen van het plangebied worden niet als nestlocatie gebruikt.

Overige elementen van de functionele leefomgeving

Schuil- en rustplaatsen in struiken, heggen en bomen

De tuinen rond de te slopen gebouwen werden tijdens de veldbezoeken niet door huismussen gebruikt.

Drinkbaden en zandbaden

Binnen het plangebied zijn in de tuinen geen plekken aanwezig die als zandbad voor huismussen kunnen dienen.

Omgeving plangebied

Aanwezigheid nesten/potentieel/geschiktheid

In de directe omgeving (omgevingscheck) werden waarschijnlijke nestlocaties van huismussen waargenomen aan de overkant van de Grote Brink (nummers 9 en 11) en ten zuiden van het plangebied, aan de Ordellaan.

3.1.2 Overige broedvogels

Tijdens het nader onderzoek naar huismussen is een witte kwikstaart op het dak waargenomen binnen het plangebied. Deze soort broedt doorgaans niet in het dak maar zal een nest in de tuin hebben gehad.

Broedplaatsen van overige algemene vogelsoorten als merel, roodborst en pimpelmees in de tuinen kunnen niet worden uitgesloten. Om effecten op broedende vogels, en daarmee overtreding van de verbodsbepalingen, te voorkomen dient het groen uit de tuinen buiten het broedseizoen (globaal half maart-half juli) verwijderd te worden.

3.2 Habitatrichtlijnsoorten

3.2.1 Vleermuizen

Plangebied

Aanwezigheid verblijfplaatsen

Tijdens geen van de vier veldbezoeken van vleermuizen zijn in- of uitvliegende vleermuizen waargenomen in het plangebied. Evenmin zijn vleermuizen waargenomen die op een andere wijze verbinding vertoonden met het gebouw. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied kan worden uitgesloten.

Overige elementen van de functionele leefomgeving

Essentieel foerageergebied

Binnen het plangebied ontbreekt belangrijk onmisbaar foerageergebied. De tuinen rondom het gebouw zijn relatief klein en vanwege de talrijke exotische struiken en bomen (met name coniferen) zal de hoeveelheid aanwezige insecten beperkt zijn. Het plangebied is daarom matig geschikt als foerageergebied. Bovendien kan de hele wijk functioneren als foerageergebied voor algemene vleermuizen. Van essentieel foerageergebied is dus geen sprake.

Essentiële vliegroutes

Essentiële vliegroutes, die verblijfplaatsen en foerageergebied verbinden, bestaan uit lijnvormige structuren, zoals bomenrijen en watergangen. Onder verschillende weersomstandigheden, bijvoorbeeld bij verschillende windsnelheden en windrichtingen, er kunnen dan verschillende routes worden gebruikt. Soms zijn vliegroutes niet aan herkenbare lijnvormige structuren te relateren. Er vindt dan een diffuse verspreiding over de woonwijk en groengebieden plaats.

Lijnvormige structuren zijn niet aanwezig binnen het plangebied. Daardoor zijn essentiële vliegroutes binnen het plangebied uitgesloten.

Omgeving plangebied

Tijdens het onderzoek is ook de omgeving van het plangebied onderzocht. Hierbij zijn op meerdere locaties foeragerende vleermuizen aangetroffen. Verblijfplaatsen zijn niet aangetroffen.

3.3 Samenvatting aangetroffen voortplantings- en rustplaatsen

Er zijn geen nestlocaties van huismussen, verblijfplaatsen van vleermuizen of overige essentiële elementen uit de leefgebieden van deze soorten aangetroffen in het plangebied.

In de aanwezige beplanting in het plangebied kunnen zich tijdens het broedseizoen nesten van broedvogels bevinden.

4 | Effecten en vervolg

4.1 Effecten

Huismus

Negatieve effecten op de huismus zijn uitgesloten. De gebouwen worden niet gebruikt als nest- en/of rustplaats door de huismus. In het plangebied zijn geen huismussen waargenomen.

Vleermuizen

Tijdens het nader onderzoek zijn geen verblijfplaatsen vleermuizen vastgesteld, niet in het plangebied, noch in de rest van het onderzoeksgebied. Essentieel foerageergebied en vliegroutes zijn evenmin aanwezig.

Overige broedvogels

In de beplanting binnen het plangebied kunnen tijdens het broedseizoen nesten van broedvogels aanwezig zijn. De beplanting dient te worden verwijderd buiten het broedseizoen dat globaal loopt van half maart t/m half juli om overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (art. 3.1) te voorkomen.

4.2 Vervolgstappen

4.2.1 Ontheffing

Zolang er rekening wordt gehouden met het broedseizoen en de aanwezige beplanting buiten het broedseizoen (half maart t/m half juli) en bij voorkeur in de winterperiode wordt verwijderd, is een ontheffing van de Wet natuurbescherming niet nodig. Er kan in dat geval zonder ontheffing worden gewerkt.

De zorgplicht is wel van kracht (zie volgende paragraaf).

4.2.2 Zorgplicht

De zorgplicht (art. 1.11 Wet natuurbescherming) houdt in dat schade aan wilde planten en dieren zoveel, als redelijkerwijs mogelijk is, wordt voorkomen. De zorgplicht kan in dit geval worden ingevuld door het groen in de tuinen in de winterperiode te verwijderen.

5 | Literatuur en bronnen

- Bij12 (2017); Kennisdocument huismus
- Bij12 (2017); Kennisdocument gewone dwergvleermuis
- Buro Bakker (2011); Quicksan FF-wet Wenning, Rapport P11241, Assen
- Buro Bakker (2012); Onderzoek vleermuizen en huismus Wenning Rolde, Rapport P12092, Assen
- Buro Bakker (2017); Quicksan Wnb soorten Wenning Rolde. . Rapport P17317, Assen.;
- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)
- Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2017); Vleermuisprotocol 2017, maart 2017. www.netwerkgroenebureaus.nl en www.zoogdiervereniging.nl

Overig:

Google earth Pro

Colofon

Uitgevoerd door

Buro Bakker adviesburo voor ecologie

Weiersloop 9

Postbus 10034 | 9400 CA Assen

T 0592 - 313389 | info@burobakker.nl

www.burobakker.nl

Projectleiding

D. Heidinga

Rapportage

R. Zwerver

Veldwerk

M. Immerzeel, R. Hanisch, J. Koster, K. Breed, R. Zwerver

Kwaliteitscontrole

D. Heidinga

© Buro Bakker adviesburo voor ecologie

Gebruik en overname van gegevens alleen toegestaan met volledige bronvermelding.

Wijze van citeren

Buro Bakker (2018); Nader onderzoek beschermde soorten de Wenning Rolde. Rapport P18117, Assen.